

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

Слідчий відділ

вул. Архітектора Нільсена, 33, м. Маріуполь, Донецької області, 87515, тел. (0629) 52-53-94

www.ssu.gov.ua, Код ЄДРПОУ 20001504

Від _____ № _____

На № _____ від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

м. Дніпро

«11» березня 2023 року

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області) ГУ СБ України в Донецькій та Луганській областях підполковник юстиції Заїка Вадим Васильович, розглянувши матеріали кримінального провадження, зареєстрованого в Єдиному реєстрі досудових розслідувань за №22022050000001657, від 29.06.2022, за фактом вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 111, ч. 5 ст.111-1, ч. 4 ст. 111-1, ч. 6 ст.111-1 КК України, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 42, 276, 277, 278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Шермана Руслана Станіславовича,
11.07.1972 року народження,

про те, що він підозрюється в добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено наступне.

24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України – Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України, а на території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади РФ та службових осіб з числа керівництва Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України,

зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Мотивами зазначеного умислу стали євроінтеграційний курс розвитку України, підготовка до підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, які розцінені представниками влади і Збройних Сил РФ як безпосередня загроза економічним та геополітичним інтересам РФ, що сприятиме втраті впливу над політичними процесами в Україні та позбавить контролю над її економічною діяльністю, призведе до поглиблення співпраці України з Організацією Північноатлантичного договору з метою досягнення критеріїв, необхідних для набуття членства у цій організації та можливої денонсації угод щодо тимчасового розташування Чорноморського флоту РФ на території України – в АР Крим та м. Севастополі.

Свою злочинну мету співучасники з числа представників влади та Збройних Сил РФ вирішили досягти шляхом ведення агресивної війни проти України з використанням підпорядкованих підрозділів і військовослужбовців Збройних Сил РФ, у тому числі дислокованих на підставі міжнародних угод на території АР Крим ім. Севастополя, а також залучення до виконання злочинного плану інших осіб, у тому числі громадян України та Російської Федерації, створення і фінансування незаконних збройних формувань та вчинення інших злочинів.

При цьому вони усвідомлювали, що такі протиправні дії призведуть до порушення суверенітету і територіальної недоторканості України, незаконної зміни меж її території та державного кордону, заподіяння значних матеріальних збитків та інших тяжких наслідків, передбачали і прагнули їх настання.

З метою реалізації вказаного умислу впродовж 2013 року на території РФ службові особи Генерального штабу Збройних Сил Російської Федерації (далі – ГШ ЗС РФ), на виконання наказів та під безпосереднім керівництвом представників влади та службових осіб Збройних Сил РФ, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, розробили злочинний план, яким передбачалося для досягнення військово-політичних цілей РФ, що на думку співучасників були прямо пов'язані із необхідністю незаконної окупації та подальшої анексії АР Крим, м. Севастополя та південно-східних регіонів України, поряд із застосуванням політичних, дипломатичних, економічних та інформаційних заходів, використання протестного потенціалу населення південно-східних регіонів України для організації сепаратистських референдумів, спрямованих на порушення територіальної цілісності України.

Вказаний план у повній мірі відповідав та був розроблений з урахуванням принципів та підходів, викладених у виступі начальника ГШ ЗС РФ Герасимова В.В. перед Академією військових наук РФ з доповіддю про гібридну війну в лютому 2013 року, яка у подальшому отримала назву «доктрина Герасимова», де зазначалося, що з метою досягнення цілей

повинна надаватися перевага невоєнним заходам (політичним, економічним, інформаційним, гуманітарним), які застосовуються з використанням протестного потенціалу населення, інформаційним протиборством та воєнним заходам прихованого характеру.

У подальшому, з грудня 2013 року до лютого 2014 року, для забезпечення схвалення та підтримки громадянами РФ і мешканцями південно-східних регіонів України злочинних діянь, направлених на порушення суверенітету і територіальної цілісності України та встановлення впливу і вагомості РФ на світовій арені, представники влади та Збройних Сил РФ, на виконання спільного злочинного плану, організували із застосуванням засобів масової інформації розпалювання в Україні національної ворожнечі шляхом ведення інформаційно-пропагандистської підривної діяльності.

Так, із грудня 2013 року за допомогою різних видів медіа-ресурсів РФ здійснювалось викривлення подій Революції Гідності, вказувалося на хибність європейського вектору розвитку зовнішніх відносин України. При цьому шляхом перекручування, постійного нав'язування хибного тлумачення, компонування інформації для зміни свідомості та ставлення громадян РФ і місцевих мешканців південно-східних регіонів України щодо дійсності та значення подій, які насправді відбувалися в Україні, представники опозиційних до тодішнього політичного режиму в Україні сил висвітлювалися як прихильники радикально націоналістичних поглядів, учасники національно-визвольного руху середини ХХ століття (ОУН, УПА) – як прибічники та послідовники фашизму, пропагувалась їх неповноцінність за ознаками ідеологічних та політичних переконань.

Одночасно за допомогою засобів масової інформації здійснювалося спотворення свідомості частини населення України з метою зміни світоглядних основ, зародження сумніву в необхідності та доцільності спільного існування в рамках самостійної, унітарної, суверенної держави Україна з європейським вектором розвитку, підбурювання до міжетнічних конфліктів, розпалювання сепаратистських настроїв серед населення окремих регіонів України (АР Крим і м. Севастополя та південно-східних областей), провокування національних зіткнень, формування хибного образу частини українського населення як «націонал-фашистів», які мають інші духовні та моральні цінності, пропагують культ насильства та знущання над російськомовним населенням України.

Ураховуючи, що територія АР Крим та м. Севастополя мала найбільше військово-стратегічне значення для представників влади та Збройних Сил РФ серед інших територій України, які були об'єктом їх злочинного посягання, а також те, що на вказаній території дислокувалися підрозділи Чорноморського флоту Російської Федерації (далі – ЧФ РФ), що сприяло найбільш прихованому використанню регулярних військ Збройних Сил РФ поряд з іншими елементами гібридної війни, а тому її ведення проти України співучасники злочинного плану вирішили розпочати з території півострова Крим.

Також, представниками влади і Збройних Сил РФ вчинялися дії щодо зміни меж території та державного кордону України на іншій території держави.

У березні - квітні 2014 року в м. Донецьк та інших населених пунктах Донецької області розпочалася збройна агресія Російської Федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств Російської Федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Донецької області та порушення територіальної цілісності України.

В окремих містах та районах Донецької області всупереч законодавству України 06 квітня 2014 року проведено незаконний референдум з питання «Про підтримку акту про державну самостійність Донецької народної республіки», за результатами якого 07.04.2014 проголошено створення незаконного псевдодержавного утворення «Донецька народна республіка» (далі - «ДНР»).

З метою забезпечення діяльності самопроголошеної «ДНР» представниками Російської Федерації з числа своїх громадян та місцевого населення Донецької області сформовані підрозділи політичного (так звані «органи державної влади «ДНР»») та силового блоків (до складу яких увійшли представники так званих правоохоронних органів та незаконних збройних формувань), які мали стабільний склад лідерів, підтримували між собою тісні стосунки, забезпечували централізоване підпорядкування учасників політичного та силового блоку лідерам організації, а також розробили план злочинної діяльності та чіткий розподіл функцій учасників щодо його досягнення.

В результаті вищезазначених подій значна кількість території та населених пунктів Донецької області протягом квітня-вересня 2014 року опинилась під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань Російської Федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, Російської Федерації на території Донецької області так званої «ДНР», які Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, Постановою Верховної Ради України «Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями» № 254-VIII від 17.03.2015 та Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» № 1680-VII від 16.09.2014 визнані тимчасово окупованими територіями, а органи державної та місцевої влади України та бюджетні установи, згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 595 від 07.11.2014, припинили свою діяльність на вказаних територіях та переміщені на підконтрольну органам державної влади України територію.

19.02.2022 керівництвом РФ в умовах триваючого міжнародного збройного конфлікту в порушення положень ст. 51 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. 23 Гаазької конвенції про закони та звичаї війни на суходолі від 18.10.1907, Загальної декларації про права людини, ст. 36 Конвенції про права дитини, Європейської конвенції про здійснення прав дітей, ст. ст. 30, 30-1 Закону України «Про охорону дитинства» на тимчасово окупованій території Донецької області оголошено примусову загальну мобілізацію громадян України, які мешкають на тимчасово окупованій території Донецької області, в тому числі неповнолітніх, для участі у військових діях, спрямованих проти держави Україна.

Всупереч вказаним нормам міжнародного гуманітарного права президент Російської Федерації (далі - РФ) Володимир Путін, а також інші невстановлені на цей час досудовим розслідуванням представники влади РФ, діючи всупереч вимогам п. п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів ЗС РФ на територію України.

Так, 24.02.2022, на виконання вищевказаного наказу, військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації, шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглась на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, інших областях та здійснила збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та здійснили окупацію частин вказаної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

24 лютого 2022 року указом президента України Володимира Зеленського № 64/2022, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» введено воєнний стан на всій території України.

На початку квітня військовослужбовці Збройних Сил Російської Федерації, шляхом збройної агресії, спільно з представниками так званої

«ДНР», які є частиною окупаційної адміністрації РФ, здійснили тимчасову окупацію території Маріупольського району Донецької області з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, іншими об'єктами.

До участі у військовій агресії Російської Федерації проти України керівництвом окупаційної адміністрації РФ задіяно створені на тимчасово окуповані території Донецької області не передбачені законом збройні формування.

З метою створення окупаційної адміністрації в м. Маріуполь Донецької області, за вказівки невстановлених представників РФ, у районних центрах та містах на території Донецької області, де органи влади України тимчасово не здійснюють своїх повноважень, створюються не передбачені законодавством України так звані «державні адміністрації». З метою надання вигляду законності діяльності вказаним структурним підрозділам, керівниками «ДНР» прийнято ряд документів із ознаками нормативності, проте які є нікчемними відповідно до законодавства України, зокрема:

- так званою Конституцією «ДНР» від 14.05.2014, у ст. 54 якої вказано, що адміністративно-територіальними одиницями «ДНР» є райони та міста республіканського значення;

- так званою Постановою «Ради міністрів ДНР» «Про введення державних адміністрацій на звільнених територіях Донецької народної республіки» № 32-6 від 08.09.2014, у якій зазначається, що Голови «державних адміністрацій» в адміністративно-територіальних одиницях призначаються розпорядженням Голови ради міністрів «ДНР»;

- так званим Указом «Голови ДНР «Про прийняття тимчасового (типового) положення про місцеві адміністрації Донецької народної республіки» № 13 від 19.01.2015, відповідно до якого, з метою «нормального функціонування та життєдіяльності підприємств та організацій, розташованих на звільненій території», тобто території, яка перебуває під контролем учасників терористичної організації «ДНР».

На підставі вказаних документів, на порушення порядку, встановленого Конституцією України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів, на території м. Маріуполь Донецької області, яка є невід'ємною складовою частиною території України, так званим указом ватажка терористичної організації «ДНР» «Про адміністрацію м. Маріуполя» № 108 від 31.05.2022 незаконно створено місцеву адміністрацію «ДНР» – адміністрацію м. Маріуполя, так званим указом ватажка терористичної організації «ДНР» «Про голову адміністрації м. Маріуполь» № 123 від 06.04.2022 Іващенко Костянтина Володимировича призначено головою так званої «адміністрації м. Маріуполь».

В подальшому, у невстановлений період часу, але не пізніше 06.05.2022 на території окупованого м. Маріуполь створено так звану «Адміністрацію Орджоникідзевського району г. Мариуполь», яка розташована за адресою: Донецька область, м. Маріуполь, вул. 130 Таганрозької дивізії, буд. 110.

На початку травня 2022 року (точна дата в ході досудового розслідування не встановлена), Шерман Р.С., перебуваючи на території м. Маріуполь Донецької області, діючи умисно, за власною ініціативою, з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України прийняв рішення про добровільне зайняття однієї із посад в структурі так званої «Адміністрації Орджоникідзевського району г. Маріуполь ДНР», надавши при цьому згоду на виконання організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій в незаконному органі влади, створеному на тимчасово окупованій території.

Так, у не встановлений період часу, але не пізніше початку травня 2022 року, більш точний час органами досудового розслідування не встановлений, Шерман Р.С. добровільно прийняв пропозицію так званого «голови адміністрації Орджонікідзевського району м. Маріуполя ДНР» та наказом «глави адміністрації Орджоникідзевського району г. Мариуполя ДНР» Золотова М.С. № 138-лс від 12.05.2022 останнього призначено на посаду так званого «начальника отдела комунального хозяйства и благоустройства администрации Орджоникідзевського району г. Мариуполя ДНР».

Так, у не встановлений період часу але не пізніше 12.05.2022 на Шермана Р.С., як на так званого «начальника отдела комунального хозяйства и благоустройства администрации Орджоникідзевського району г. Мариуполя ДНР» покладено обов'язки, щодо здійснення керівництва діяльністю Відділу та організації роботи Відділу; здійснення підготовки проектів розпоряджень голови адміністрації Орджонікідзевського району міста Маріуполя з питань, передбачених положенням про відділ; Проведення відповідно до встановленого порядку нарад з питань, що належать до компетенції відділу; внесення пропозиції: про внесення змін до правил благоустрою території міста, які встановлюють, у тому числі вимоги щодо утримання будівель, споруд та земельних ділянок, на яких вони розташовані, до зовнішнього вигляду фасадів та огорож відповідних будівель та споруд, перелік робіт з благоустрою та періодичність їх виконання: встановлення порядку участі власників будівель та споруд у благоустрої прилеглих територій; з питань встановлення вимог щодо змісту малих архітектурних форм у межах компетенції; відповідним органам щодо затвердження маршрутів та графіків руху місцевого транспорту; відповідним органам щодо утримання та ремонту об'єктів муніципального, дорожнього господарства; Здійснення контролю: за організацією благоустрою території району (включаючи освітлення вулиць, озеленення території); за дотриманням правил благоустрою; всіх об'єктів комунального господарства, за забезпеченням безперебійного комунального обслуговування населення, сталою роботою об'єктів водо-, газо-, тепло-, електропостачання у межах компетенції; за організацією збору, вивезення, утилізації та переробки побутових та промислових відходів у межах компетенції; за благоустроєм, здійсненням озеленення, охорони зелених насаджень та водойм, створенням місць відпочинку громадян, залученням на

договірній основі до цієї роботи підприємств, установ, організацій, а також населення; за дотриманням правил торгівлі, внесенням пропозицій щодо організації ярмарків у межах компетенції Відділу; за роботою з ліквідації екологічних наслідків аварій, залученням до цих робіт підприємств, установ та організацій, незалежно від їх підпорядкування та форм власності, а також громадян; за строками виконання розпоряджень голови адміністрації Орджонікідзевського району міста Маріуполя, виконанням звернень громадян та розпоряджень вищих органів, що стосуються компетенції Відділу; за своєчасністю підготовки звітів спеціалістами Відділу; за трудовою дисципліною щодо дотримання співробітниками Відділу встановленого режиму роботи; Бере участь: у проведенні заходів щодо підготовки до евакуації населення, матеріальних, культурних цінностей у безпечні райони у межах компетенції Відділу; в організації своєчасного оповіщення населення про небезпеки, що виникають під час воєнних дій або внаслідок цих дій, а також про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру в межах компетенції Відділу. Здійснює прийом громадян. Розгляд у межах своїх повноважень звернень громадян, забезпечення підготовки відповіді них. Проводить обстеження технічного стану електропостачальних, газопостачальних, водопостачальних та каналізаційних мереж району експлуатаційними організаціями. Організовує та бере участь у проведенні зборів, зустрічей з мешканцями багатоквартирних будинків та будинків приватного сектору з питань, що належать до компетенції Відділу. Сприяє здійсненню протиепідемічних заходів на території району. Здійснює організацію проведення оплачуваних громадських робіт у встановленому законодавством порядку за участю державної служби зайнятості. Організовує проведення громадських робіт у встановленому законодавством порядку засуджених, спрямованих на рішення суду за участю Орджонікідзевського відділу судових приставів Маріупольського міського управління юстиції Міністерства юстиції Донецької Народної Республіки.

Також, за час перебування на вказаній посаді Шерман Р.С. використовуючи надані представниками окупаційної адміністрації РФ організаційно-розпорядчі та адміністративно-господарські повноваження, на виконання завдань та функцій так званої «адміністрації Орджонікідзевського району м. Маріуполь ДНР», налагодив взаємодію з окремими засобами масової інформації, використовуючи їх для висвітлення діяльності окупаційної адміністрації РФ, здійснення пропагандистських акцій на її підтримку, зокрема через мережу Інтернет, та формування думки серед населення і світової спільноти як про законність власних дій, так і про легітимність створення та діяльності так званої «адміністрації Орджонікідзевського району м. Маріуполь ДНР».

Таким чином Шерман Р.С., підозрюється в добровільному зайнятті громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних

органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу 2 управління
(з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
підполковник юстиції

Вадим ЗАЙКА

«ПОГОДЖЕНО»

Процесуальний керівник у кримінальному провадженні -
прокурор нагляду за дотриманням законів
регіональним органом безпеки,
Донецької обласної прокуратури

Єгор ХАРАСАЙЛО

«__» березня 2023 року

ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОГО

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим досліддам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочиніві чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист. Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
- 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
- 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
- 11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);
- 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
- 13) заявляти відводи;
- 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;
- 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
- 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;
- 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку,

визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____ Р.С. Шерман

Захисник _____ (_____)

«__» год. «__» хв. «__» березня 2023 року

Повідомлення про підозру вручив:

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу

2 управління (з дислокацією у м. Маріуполь Донецької області)

ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях

підполковник юстиції

«__» березня 2023 року

Вадим ЗАЙКА